

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Ἐν Ἀθῆναις φρ. 15. — Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 16. — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΑΜΕΙΟΝ ΘΗΒΩΝ

(Σταχυολογήματα ἐκ τῆς ἐκθέσεως
τῆς ἐξεταστικῆς)

Προχθὲς κατετέθη ἡ Ἐκθεσις τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ Θηβαϊκοῦ Ταμείου καὶ αὐθημερὸν ἐδόθη εἰς τὸ τυπογραφεῖον ἵνα τυπωθῇ. Ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα, ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, ἀπὸ μνήμης εἰς μνήμην, τὸ **Μὴ Χάνεσαι** κατῴρθασεν ὡς ἀποστραγγίσῃ τὸ δυνατώτερον ἐκχύλισμα τῆς ἐκθέσεως καὶ σᾶς τὸ παρουσιάζει σήμερον εἰς διάφορα κυμβία, ὑπὸ τύπον φράσεων, συμπερασμάτων, ἀνεκδότων, διαλόγων, περικοπῶν, ἐπιστολῶν, καὶ λοιπῶν.

Ἡ Ἐκθεσις διαίρεται εἰς δύο κεφάλαια, γενικὸν καὶ εἰδικόν. Τὸ πρῶτον ἀφορᾷ ἐν γένει τὰ τῆς καταστάσεως τοῦ Ταμείου· τὸ δευτέρον τὰ τῆς εὐθύνης ἢ ἐνοχῆς τῶν πρῶην ὑπουργῶν. Τὸ τελευταῖον πάλιν ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ πρῶτον ἐξακριβοῖ τὴν ὡς πρὸς τὸ ἔλλειμμα θέσιν τῶν τριῶν πρῶην ὑπουργῶν, Κουμουνδούρου, Παπαμιχαλοπούλου, Σωτηροπούλου, καὶ τὸ δεύτερον τὰ περὶ δωροδοκίας τοῦ τελευταίου. Ἡ Ἐκθεσις, ὡς φαίνεται, συνετάχθη ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Λεβίδου μετὰ πολλῆς λεπτότητος, περιορισθεῖσα εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν γεγονότων, ἄνευ γνώμης καὶ συμπερασμάτων, ἀλλὰ γεγονότων τὰ ὅποια ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν γραμμῶν φωνάζουν μερικὰ πράγματα, τὰ ὅποια μόλις θὰ χεираφетηθῶσιν ἀποκαλυπτόμενα ἐν τῷ ἐτοιμαζομένῳ ἤδη κατηγορητηρίῳ τῶν **Εἰκοσι**.

Θὰ προσπαθῶμεν νὰ ταξινομήσωμεν ὅσα ἐνθυμούμεθα ἐκ τῶν διαφόρων πηγῶν πληροφοριῶν μας, κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ἣν ἀκολουθεῖ καὶ ἡ Ἐκθεσις.

Α

Ἡ Ἐξεταστικὴ, ἂν καὶ περιορίσθῃ εἰς μόνον τὸ ἔγκλημα τοῦ Θηβαϊκοῦ ἔλλειμματος, οὐχ' ἥττον ὁμολογεῖ καὶ αὐτὴ ὅτι τὸ ἔλλειμμα μετὰ τῶν Καϊμέδων καὶ τῆς παραποιήσεως τοῦ γραμματοσήμου ἀποτελοῦσιν ἐν καὶ τὸ αὐτόσυμπλεγμα ἀπαραμίλλου εὐμορφίας. Χαρακτηρίζει τὸ Ταμεῖον Θηβῶν ὡς κιβώτιον ἐπὶ πολὺν χρόνον λησμονηθὲν, ἐντὸς καθύργου καὶ σκοτεινοῦ ὑπογείου, ὅπερ ἐστὶν ἡ δημοσίᾳ ὑπηρεσία ὡς τὴν κατήντησαν. Ἀφοῦ δὲ κ. Δεϊμέζης ἐξεταζόμενος ἔλεγεν ὅτι ὁ σκοπὸς, δι' ὃν συνέστη τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ἐξέλιπεν! Ἀφοῦ ἡ ἀστυνομία **κατέσχεν εἰς παντοπόλιν ὁλόκληρον φορτίον ἐγγράφων** τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπολόγων. Καὶ διὰ τοιοῦτο λογιστήριον γνωρίζετε τί ἐδαπάνησε τὸ δημόσιον κατὰ τὴν τελευταίαν ἐγκληματικὴν διαδικασίαν; **600,000** δρ. ἴσως ἐπάνω κάτω ὅσον καὶ πρὸς τὸ ἔλλειμα τῶν Θηβαϊκῶν. Ἀλλὰ πολὺ εὐφυῶς ὁ εἰσηγητὴς κ. Λεβίδης ἠκούσαμεν ὅτι λέγει ἐν τῇ ἐκθεσὶ τοῦ: **Ἀντὶ ἐνὸς λοιπὸν δύο ἔχομεν Ταμεῖα Θηβῶν!**

Γνωρίζετε ἴσως ἢ ἐνθυμίσθετε ὅτι μέγα μέρος τοῦ Θηβαϊκοῦ ἔλλειμματος κατεβροχίσθη εἰς τὰς αὐτὰς καλλιὰς τῶν ἐν Ἀθῆναις ἰσχυρῶν. Τὸ γενικὸν Λογιστήριον ἦτο τρόπον τινα εἰδὸς τι καταχθονίου ὑπνόμου δι' ἧς διήρχοντο μὲ τὸ φορτίον τὰ δῶρα τοῦ Βελέντζα. **300** ἐπιστολαὶ κατεσχέθησαν προπεμπτήρια τοιούτων δῶρων. Ἦσαν δὲ αὐτά: ἐγγέλεις, ὦα, βούτυρα, πρόβατα, μαλλί, βάμβαξ, πεπόνια, τυρός! Ὅλη ἡ ἐξαγωγή δηλαδὴ τῶν Θηβῶν κατετέθη εἰς τὰς θύρας τῶν προστατῶν τοῦ ταμείου τῆς, προστατῶν διαφόρου εἶδους, διαφόρου τάξεως, διαφόρου γένους! Ἀφοῦ ἐβεβαιώθη ὅτι μόνον εἰς τὸν Τομαρόπουλον μίαν φορὰν ἐστάλησαν **τέσσαρα φορτία** τυροῦ! Πῶς ὁ εὐλογημένος δὲν ἔσπευδεν ἀμέσως νὰ γίνῃ Παναγιωταρὴς!

Μάρτυρες ἐξετάσθησαν 55, μετὰξὺ τῶν ὁποίων πολλαὶ ἐπισημότητες. Πολλάκις ἐγίνοντο σκηναὶ μετὰξὺ τινῶν ἐξ αὐτῶν ἐρχομένων εἰς ἀντιπαράστασιν. Μετὰξὺ

Δροσύνη φερ' εἶπεν καὶ Παπαμιχαλοπούλου πῆραν κ' ἔδωσαν τὰ : ψεύδεται—ὄχι, ἐσὺ εἶσαι ψεύτης !

Τὸ Θηβαϊκὸν ἔλλειμμα ἔχει τὴν ἀρχὴν του ἐν τῷ ταμείῳ Χαλκίδος, ὅπου ὁ Θρασύβουλος Βελένδζας ὡς ταμίας εἶχεν ἀφήσει ἔλλειμμα 15,000 δρ. καὶ διὰ συναλλαγμάτων πρὸς τὸν διάδοχόν του τὸ ἐπλήρωσεν. Σημειούμεν ἐνταῦθα ὡς νέον ὅτι τὸ ἔλλειμμα λέγεται μὲν ἀνερχόμενον πρὸς 800,000 δρ. ἀλλ' ἡ ἰδία ὑπηρεσία ἢ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου—κατέθεσεν εἰς τὴν Ἐξεταστικὴν ὅτι δυνατόν νὰ εἶναι καὶ **ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομυρίου** :

Ὁ Βελένδζας ἐξεταζόμενος ἰδοὺ πῶς ἐξηγεῖ τὴν γένεσιν καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ φυσιολογικοῦ τέρατος, ὅπερ ὀνομάζεται Θηβαϊκὸν Ἐλλειμμα.

Διάφοροι περιστάσεις ἐγέννησαν κατ' ἀρχὰς ἐν νήπιον ἔλλειμμα 20—25 χιλ. Κατόπιν δὲ ἡ γνῶσις τοῦ ἐλλείμματος ὑπὸ τῶν κατωτέρων ἀρχῶν ἐπέφερε τὴν βαθμιαίαν αὔξησιν αὐτοῦ, μεγαλυνομένου οὕτω εἰς πάχος καὶ εἰς εὐεξίαν. Εἰς τὸν Μεγαπάνον ἠναγκάσθη νὰ δώσῃ 50,000 δρ. εἰς τὸν Δασκαλόπουλον 15—20 χιλ. εἰς τὸν Στελιόπουλον (ἐπαρχον καὶ αὐτόν) 3,000. Ὁ Τομαρόπουλος **μοῦ κοστίζει**, εἶπε, 30—40,000 δρ. Ἐκτὸς τούτων ἔδωσα εἰς τὴν Μαριγῶ Περρωτῇ εἰς διαφόρους δόσεις 20,000. (Ἐννοεῖται ὅτι διὰ τὴν τελευταίαν δωροδοκίαν δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἀπόδειξις πλὴν τῆς καταθέσεως τοῦ Βελένδζας). Τελευταῖον εἰς τὸν Σωτηρόπουλον, ἐπειδὴ δὲν ἐπείθετο οὔτε ἀπὸ τὰς παρακλήσεις τοῦ Κουμουνδούρου, οὔτε ἀπὸ τὰς συστάσεις τῆς Μαριγῶς καὶ Ν. Οἰκονόμου (βουλευτοῦ Θηβῶν) ἀπεφάσισα νὰ δώσω ὀλίγα χρήματα (35—40,000 δρ.) διὰ νὰ διορίσῃ διάδοχόν μου τὸν Γκορτζῆν. Ἐπίσης εἰς τὴν Κυρίαν Κουμουνδούρου εὐρισκομένην ἐν Αἰδηψῷ ἔδωσα 10,000 φρ. (καὶ διὰ τὴν τελευταίαν δωροδοκίαν ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ οὐδεμίαν ἄλλην συνέλεξεν ἀπόδειξιν, πλὴν τῆς ὁμολογίας τοῦ ἐνόχου.) Διὰ νὰ λαμβάνω ἀδείας μεταλλείων ἐταιρικῶν μὲ τὸν Κεχαγιᾶ, τὸν Σωτηρόπουλον καὶ ἄλλους ἔδωκα 15,000 δρ. ἐνῶ αὐτοὶ δὲν ἐξώδευαν τίποτε.

Ἐν γένει ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν ἀριθμῶν ὁ Βελένδζας ζητεῖ νὰ κατασκευάσῃ ἐν ποσὸν 400,000 δραχ. τὰς ὁποίας ἐξώδευσε διὰ νὰ κλείῃ τὰ στόματα τῶν δυναμένων νὰ τὸν καταγγείλωσιν. Ἐδαπάνησε δὲ, καθ' ἃ λέγει, καὶ 100,000 χιλ. εἰς τὴν ἐπανάστασιν. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς λοιπὸν τῆς μέχρι τοῦδε γνώσεως τοῦ ἐλλείμματος (800,000 δρ.) τοῦμειναν καὶ αὐτοῦ 300,000. Ἀλλ' αὐτὸς ἐπιμένει ὅτι εἶναι **πᾶμπτωχος**.

Ἐπὶ τῇ παρατηρήσει μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς πῶς ὅλα αὐτὰ δὲν τὰ ἔλεγεν εἰς τὸν ἀνακριτὴν, ὁ Βελένδζας ἀπήντησεν πρῶτον διότι ὁ ἀνακριτὴς τότε δὲν τοῦ ἀπηύθυνε τόσῳ λεπτομερεῖς ἐρωτήσεις. Δεύτερον ἀπὸ ἐντροπὴν δὲν ἤθελε νὰ ἐκθέσῃ τὴν οἰκογένειαν Κουμουνδούρου· καὶ τρίτον, διότι **ἐπιρίμενε προστασίαν** ἀπὸ τὴν φατρίαν αὐτήν.

Ὁ πλείοτερον ἐκθέτων τὸν πρῶτον ὑπουργὸν Παπαμιχαλόπουλον εἶναι ὁ ἄλλοτε Διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου Δροσύνης, ὅστις δυστυχῶς διὰ τὸν πρῶτον ἀ-

πηλλάγη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐρετῶν. Ὁ Δροσύνης ἐξεταζόμενος εἶπεν ὅτι ὑπουργοῦντος τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Παπαμιχαλοπούλου καὶ ζητήσαντος τότε ἀδειαν ἀναχωρήσεως τοῦ Βελένδζας, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου εἶπε ῥητῶς εἰς τὸν ὑπουργόν νὰ μὴν τοῦ δώσῃ ἀδειαν, διότι εἶναι ἐλλειμματίας. Ἀλλ' ὁ ὑπουργός :

— Πῶς ; Νὰ τοῦ δώσουμε· θὰ πάγῃ εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Μὰς συμφέρει διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ζήτημα !

Αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Παπαμιχαλοπούλου τὰ κατέθεσε καὶ ἄλλος μάρτυς.

Ἄλλος δὲ πάλιν μάρτυς εἶχεν ἀκούσει τὸν Δροσύνην ἐνῶ ἐξήρχετο τοῦ δωματίου τοῦ Παπαμιχαλοπούλου νὰ τὸν ἐρωτᾷ :

— Λοιπὸν ἐπιμένετε ;

— Βέβαια, ἐπιμένω.

Κατεσχέθη δὲ καὶ ἐπιστολὴ τοῦ υἱοῦ τοῦ Παπαμιχαλοπούλου, Κωνσταντίνου, πρὸς τὴν Βελένδζαιναν, ἐν ἣ σὺν τοῖς ἄλλοις καθησύχαζε τὴν σύζυγον τοῦ Βελένδζας, «*διδότι ὁ πατέρας θὰ φροντίσῃ ὅτι δέον.*»

Ἄλλος σπουδαῖος μάρτυς, κατέθεσε φοδερὰ κατὰ Παπαμιχαλοπούλου· εἶνε ὁ ἄλλοτε τοποτηρητὴς τοῦ Ταμείου Θηβῶν Τραβασάρος, μὲ τὸν ὅποιον ἐλθόντα εἰς ἀντιπαράστασιν μὲ τὸν Παπαμιχαλόπουλον ἐν τῇ Ἐξεταστικῇ, ἐγέναν πάλιν σκηναί. Δυστυχῶς δὲ διὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ πρῶτον ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ὁ μάρτυς αὐτὸς ἀπηλλάγη τῆς καταδιώξεως.

Ὁ Βελένδζας κατέθεσε καὶ τοῦτο.

Ὅταν ἔλαβε τὴν ἀδειαν νὰ μεταβῇ εἰς Θεσσαλίαν νὰ διοργανώσῃ σῶμα ἐκ διακοσίων ἀνδρῶν ἐξήτει χρήματα παρὰ τοῦ Παπαμιχαλοπούλου. Οὗτος τὸν ἠρώτησεν :

— Τὸ Ταμεῖό σου ἔχει χρήματα ;

— Ἐχει.

— Λάβε ἀπὸ τὸ Ταμεῖο, καὶ ἅμα ἐπιστρέψῃς μὲ τὸ καλὸ, σὲ δικαιολογοῦμεν.

Β'.

Ι

Περὶ ὑπουργῶν τινῶν ἐνεχομένων.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐξετάζονται κυρίως **πρῶτον**, ἐὰν ὁ Κουμουνδούρος, ὁ Παπαμιχαλόπουλος καὶ ὁ Σωτηρόπουλος ἐν γνῶσει τοῦ ἐλλείμματος διεστῆρουν τὸν Βελένδζαν Ταμίαν Θηβῶν.

Δεύτερον. Ἄν ὁ κ. Σωτηρόπουλος ἔλαβε δῶρα παρὰ τοῦ Βελέντζα ὅπως τὸν ἀντικαταστήσῃ διὰ τοῦ Γκορτζῆ καὶ ἂν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν ταύτην συμμετέσχον καὶ οἱ Κουμουνδούρος καὶ Παπαμιχαλόπουλος.

Τοῦ Κουμουνδούρου καταμαρτυρεῖ ὁ κ. Τομαρόπουλος, Διευθυντὴς τότε τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, ὅστις διαβεβαίωσεν ὅτι πολλάκις ὤμιλε πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως περὶ τοῦ ἐλλείμματος, ἐκεῖνος δὲ τοῦ συνέστη νὰ μὴν κάμῃ λόγον τοῦ Δελτηγιάννη (ὑπουργοῦ τότε τῶν οἰκονομικῶν) ὡς μὴ φίλου τοῦ κόμματος. Εἰς ἄλλας παραστάσεις του πότε μὲν ὁ Κουμουνδούρος σήκωνε τοὺς ὤμους του καὶ πότε ἐξυνε τὰ δόντια του. Ὁ δὲ Παπαμιχαλόπουλος πάλιν εἰς ὁμοίαν τοῦ Τομαρόπουλου παρατηρήσεις ἔλεγε : νὰ μὴ στενοχωρῆται καὶ τὰ παρόμοια.

Ὁ Κουμουνδούρος ἐξεταζόμενος ἐβεβαίωσεν ὅτι ποτὲ δὲν τοῦ ὤμιλησεν ὁ Τομαρόπουλος περὶ ἐλλείμματος, ὅτι αὐτὸς δὲν ἐπενέβαινεν εἰς τὰ Ταμεῖα, οὔτε εἰς τὰ καθήκοντα τῶν συνυπουργῶν του· ἄλλως τε δὲ ἀπὸ πολλοῦ

δὲν ἐχρημάτισεν ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Ταῦτα πάν-
δα ἐν μεγίστῃ ἀπαθείᾳ καὶ μειδιῶν, κατὰ τὸ σύνθηρες.

Τοῦ Τομαροπούλου αἱ καταθέσεις ὑποστηρίζονται ὑπὸ
ἄλλου μάρτυρος, τοῦ Ζαίμη, ὑπαλλήλου τοῦ ὑπουργείου
τῶν οἰκονομικῶν, ἐν γνώσει καὶ αὐτοῦ ὄντος τοῦ ἐλλείμ-
ματος καὶ τραγομένου διὰ τοῦτο τὸν Τομαρόπουλον·
ἀλλ' οὗτος τῷ ἀπήντα :

— "Ἄς κάμουν καλὰ μὲ τὸν Βελέντζα ἐκεῖνοι ποῦ δὲν
θέλουν ν' ἀκούσουν.

— Μὰ δὲν λέτε τοῦ πρωθυπουργοῦ, κύριε Τομαρόπουλε;

— Τώρα τὴν πέτυχε !

Ἐκ τοῦ δικλόγου αὐτοῦ ὁ μάρτυς Ζαίμης ἐνόησεν, ὡς
εἶπεν, ὅτι ὁ κ. Κουμουνδούρος ἦν ἐν γνώσει τοῦ ἐλλείμ-
ματος.

Ὁ Βελέντζας ὁμολογεῖ ὅτι ὁ κ. Κουμουνδούρος ὅταν
τοῦ εἶχε προτείνει ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ Γκορτζῆ,
τοῦ ἐξέφρασε φόβους ὅτι θὰ τοὺς κάμῃ *γασαρία*, ση-
μειωτέον δὲ ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐξεταστικῇ ἐπιτροπῇ ὁ πρῶν
πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι δὲν εἶχε καλὴν ιδέαν περὶ τοῦ
Γκορτζῆ, τὸν ὁποῖον ὅμως συνέστησε εἰς τὸν Σωτηρό-
πουλον ἐπιμένοντα νὰ μὴ τὸν διορίσῃ.

Παρατηρήθη καὶ μία ἀντίφασις μεταξὺ Παπαμιχαλα-
πούλου καὶ Κουμουνδούρου, τοῦ μὲν πρώτου διαβεβαιώ-
σαντος ὅτι κατὰ τὸ 1878 ἐλήφθη ἀπόφασις ἀπὸ κοινοῦ
μετὰ τοῦ Κουμουνδούρου ὅπως σταλῇ ὁ Βελέντζας εἰς
Θεσσαλίαν, τοῦτο δὲ εἰπόντος εἰς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπι-
τροπὴν ὅτι περὶ τοῦ Βελέντζα πολὺ ἀμυδρὰν εἶχεν ιδέαν,
μόλις ἐγνώριζεν ὅτι εἶνε ὑπάλληλος, ἀλλὰ τί ὑπάλληλος
ἦγνόνει.

Ὡς πρὸς τὴν γνῶσιν τοῦ ἐλλείμματος ὑπὸ τοῦ Σωτη-
ροπούλου κατετέθησαν τὰ ἐξῆς : τῇ 2 Νεβρίου 1880 ἐ-
στάλη ἐπιστολὴ τοῦ Βελέντζα πρὸς τὸν Σωτηρόπουλον,
ἐν ᾗ ὑποτίθεται ὅτι ὁ τελευταῖος εἶχε γνῶσιν πρὸ πολ-
λοῦ τοῦ ἐλλείμματος, ἐν τούτοις ὁ Σωτηρόπουλος ἀρ-
νεῖται ὅτι ἔλαβε τοιαύτην ἐπιστολήν, ὑποθέτων ὅτι ἐφι-
λοτεχνήθη ἐκ τῶν ὑστέρων ὑπὸ τοῦ Σαμοθράκη, διευθύ-
νοντος τὸ λογιστήριον, ἐκ συνεννοήσεως μὲ τὸν Βελέντζαν
διὰ νὰ τὸν ἐκθέσουν.

Ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ποιεῖται τὴν ἐξῆς σκέψιν :
ἐὰν τὴν ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν, ὥφειλε νὰ τὸν παύσῃ ἀπὸ
τότε, ἐὰν δὲ δὲν τὴν ἔλαβε, τί συμφέρον εἶχεν ὁ Βελέν-
τζας νὰ γράφῃ ἐν ἐπιστολῇ πρὸς ὑπουργὸν ὅτι γνωρίζε-
τε τὴν κατάστασιν τοῦ ταμείου μου κτλ.

"Ὅτι δὲν ἐφιλοτεχνήθη ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ ἐπιστολὴ, ἡ
ἐπιτροπὴ ἔχει τὴν μαρτυρίαν τοῦ Κωνστ. Οἰκονόμου, ἄλ-
λοτε ὑπαλλήλου τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, παραιτηθέντος
ἀφ' ἐκυτοῦ, ἐπομένως οὐδὲν ἔχοντος πάθος ἐναντίον τοῦ
Σωτηροπούλου, περὶ τῆς τιμιότητος τοῦ ὁποῖου εἶνε
γνωστὸν τὸ ἐξῆς ἐπεισόδιον : κατὰ τὴν Κρητικὴν ἐπανά-
στασιν διετέλει Ταμίας τοῦ ἐπαναστατικοῦ χρήματος,
ὅτε κλέπται εἰσελθόντες εἰς τὸ ταμεῖόν του διέρρηξαν τὸ
χρηματοκιβώτιον, ἀλλὰ δὲν εἶχον εὐρεῖ παρὰ ὀλίγας δε-
κάρας· οἱ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες ἔτρεξαν νὰ τοῦ εἰδοποι-
ήσουν τὸ δυστύχημα· οὗτος τοὺς παραλαμβάνει καὶ διευ-
νεταὶ εἰς τὴν κλινοστρωμνὴν του ὅπου κάτωθεν τοῦ
προσκεφαλαίου του εἶχε κρυμμένας 100 χιλιάδας δρ. εὐ-
τυχῶς ἀθίκτους.

Ὁ μάρτυς οὗτος κατέθεσεν ὅτι τῇ 15 Μαρτίου 1881
πρὶν τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ Θηβαϊκοῦ ἐλλείμματος, ἐν ᾗ

αὐτὸς εἶχε παραιτηθῇ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Λογιστηρίου,
ὁ Σαμοθράκης τοῦ ὁμίλησε περὶ τοῦ ἐλλείμματος.

Ὁ Οἰκονόμου, ὅστις τὸ προεγνώριζε, τὸν ἐρωτᾷ :

— Τώρα ἐμβῆκαν οἱ φύλλοι εἰς τὰ αὐτιά σου ;

Ὁ Σαμοθράκης ἐξάγων τὴν ἐπιστολήν τοῦ Βελέντζα
πρὸς τὸν Σωτηρόπουλον καὶ ἐπιδεικνύων αὐτὴν πρὸς τὸν
Οἰκονόμον,

— Νὰ, ἔρε κουτὲ, βλάκα, τοῦ λέγει, οἱ ὑπουργοὶ εἶνε
ἐνοχοί.

Σαράντα ἡμέρας μετὰ τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ διετά-
χθη ἡ ἐξέλεγκξις τοῦ Ταμείου.

II

Εἰδικῶς περὶ δωροδοκίας τοῦ Σωτηροπούλου.

Ἐδῶ ἐξελίσσονται τὰ πάθη καὶ αἱ περιπέτειαι τοῦ
Βελέντζα ἕως ὅτου κατορθώσῃ νὰ πείσῃ τὸν Σωτηρό-
πουλον νὰ διορίσῃ τὸν Γκορτζῆν διάδοχόν του εἰς τὸ
ταμεῖον Θηβῶν. Κατὰ τὴν φράσιν τοῦ ἀνακριτοῦ Λέκα
ὁ Βελέντζας περιτριγύριζε τὸν Γκορτζῆν εἰς διαφόρους
οἰκίας. Εἰς τὸν διορισμὸν αὐτὸν, κατὰ τὴν ὁμολογίαν
τοῦ ἰδίου, ὁ Κουμουνδούρος εἶχε συναινέσει. Αὐτοπρο-
σώπως τὸν συνέστησεν εἰς τὸν Σωτηρόπουλον, ἀλλὰ βλέ-
πων αὐτὸν μὴ συναινοῦντα δὲν ἐπέμεινε.

Ὁ Σωτηρόπουλος, ἐρωτώμενος ἐν τῇ Ἐξεταστικῇ, ἂν
εἶχε πολλοὺς προστάτας ὁ Γκορτζῆς :

— Εἶχεν· ἀλλ' ὅσον ἰσχυροὶ καὶ ἂν ἦσαν δὲν ἤμπο-
ροῦσαν νὰ μὲ ἐξαναγκάσουν.

— Σὰς παρεκάλεσεν ὁ Κουμουνδούρος ;

— Ἀπήντησα προηγουμένως.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἰδίου Βελέντζα διεκτραγώγησις περὶ τοῦ
πῶς ὁ Σωτηρόπουλος ἀδυσωπῆτως ἐπέμεινε νὰ μὴ διο-
ρισθῇ ὁ Γκορτζῆς, εἶναι ἀξία μυθιστορήματος.

Ἐκάθητο εἰς τὸ *Βυζάντιον*, ὅτε διήρχετο ἐκεῖθεν ὁ
Κουμουνδούρος ἐφ' ἀμάξης· σταματᾷ τὴν ἀμάξαν καὶ
τὸν προσκαλεῖ.

— Ὁ Σωτηρόπουλος εἶνε ἀδυσωπῆτος δὲν ξεύρω παρὰ
τίνας ραδιουργήσεις, προσπάθησε νὰ τὸν πείσῃς ὅπως
μπορεῖς, τοῦ λέγει ὁ Κουμουνδούρος.

Τοῦ ἐφάνη ὅτι τοῦ ἔπεσε κεραυνὸς, συνέλαβεν ιδέαν αὐ-
τοκτονίας, εὗρε τὸν Οἰκονόμον, τὸν βουλευτὴν Θηβῶν,
ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸν ἀπήλπισε· τί νὰ κάμῃ; ἐσκέπτετο ἢ
νὰ αὐτοκτονήσῃ ἢ νὰ ἀπέλθῃ νὰ ζήσῃ ὀρεσεῖβιος διευ-
θύνων εἰς τὴν οἰκογένειάν του τῆς ἐν τῷ ταμείῳ Θηβῶν
ὑπολειπομένης 38 χιλιάδας δραχμῶν, ἀλλ' ἐπὶ τέλει
ἐπρωτίμηνε νὰ δωροδοκῇ τὸν Σωτηρόπουλον.

Τὴν ἐπιούσαν λίαν πρῶτῃ προσεκάλεσε τὸν ἀδελφόν
ἀφ' οὗ προηγουμένως ἠτοίμασε τὸ πρὸς τὸν Σωτη-
ρόπουλον δῶρον, ἔλυσεν τὰς ταινίας, δι' ὧν ἦσαν τυλι-
γμένα τὰ χαρτονομίσματα καὶ τὰς ἐτύλιξε
ἐν κοινῇ χαρτῷ. Ἦσαν 300 τῶν 112 καὶ 20 ἡ
φράγκων. Τὰ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν ἀδελφόν
λέα, ὃν καὶ ἐξελθόντα παρηκολούθησε καὶ
ἐμβῆ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σωτηροπούλου.

Ἐπὶ τῇ ἀπαίσει αὐτῇ λεπτομερεῖα μὲν
πῆς τὸν ἐρωτᾷ διατὶ τὸ ἔκαμε.

— Δὲν ἐμπιστεύομαι, λέγει, καὶ τὸν

— Καὶ πῶς ἐβεβαιώθης ὅτι τὰ ἔδωκε

— Ὅταν ἐπέστρεψεν, εἶδα ὅτι
σκωνε πλέον.

Περὶ τοῦ ὄγκου αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον
τονομίσματα, συνεφώνησεν ἐν τῇ

ρόπουλος, ὡς εἰδήμων, ὅτι τόσον χαρτονόμισμα θ' ἀπέ-
τέλει τόμον ἐκ χιλίων σελίδων.

Ἐμαθε κατόπιν παρὰ τοῦ Ἀχιλλέως, ὅτι ὁ Σωτη-
ρόπουλος ἐδέχθη καὶ τὰ χρήματα καὶ τὴν ἐπιστολὴν,
τὴν ὁποίαν σχίσας καὶ τοποθετήσας κάπου εἶπεν εἰς
τὸν Ἀχιλλέα :

— Εἰπέ εἰς τὸν ἀδελφόν σου νὰ μείνῃ ἡσυχος καὶ νὰ
μᾶς φέρῃ πολλοὺς βουλευτὰς ἐκ Θεσσαλίας. Ἐπρόκειτο
περὶ δευτέρας ἐπαναστάσεως ἐν Θεσσαλίᾳ, ματαιωθείσης.

Ὁ Ἀχιλλεὺς Βελέντζας ἐν τῇ ἐξεταστικῇ ἐπιτροπῇ
εἶπεν ἐπάνω κάτω τὰ ἴδια : ὅταν μπῆκεν εἰς τὴν σάλα
ὁ Σωτηρόπουλος, ὅπου τὸν ἐπερίμενε τὸν ἠκολούθησεν
εἰς τὸ γραφεῖον, κ' ἐκλείσε τὴν πόρτα ὁ ἴδιος Σωτηρόπου-
λος. Ὁ Ἀχιλλεὺς βάζει ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ χαρτόδεμα.

— Τί εἶνε αὐτά ;

— Δὲν γνωρίζω ἡ ἐπιστολὴ τὰ λέγει.

Ἀφοῦ ἀνέγνωσε καὶ ἐσχίσε τὴν ἐπιστολὴν,

— Σὲ παρακαλῶ καὶ ἐγὼ νὰ διορίσῃς τὸν Γκορτζῆν.

— Μείνε ἡσυχος.

Ὁ Σωτηρόπουλος ἐνθυμεῖται τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἀχιλ-
λέως Βελέντζα, ἀλλὰ λέγει ὅτι τοῦ εἶχεν ὁμιλήσει περὶ
τῆς Μεταλλευτικῆς ἐταιρίας « Ἀχιλλέως », εἰς ἣν ἐνδιε-
φέροντο ὁ Ρῶσελ, ὁ Σερπιέρης καὶ ἄλλοι. Ὁ Ρῶσελ ἐ-
ξετασθεὶς ἐν τούτοις εἶπεν ὅτι αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ἦτο πρὸ
12 μηνῶν καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἦλθεν εἰς καμμίαν συνεννό-
ησιν, διότι τὴν ἐθεώρει καὶ γελοίαν.

Ὁ μάρτυς Α. Πετσάλης, διεβεβαίωσε ὅτι τέσσαρας
μῆνας πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ἐλλείμματος, ὁ Ἀχιλ-
λεὺς Βελέντζας δυσφορῶν τῷ ἀνεκοίνωσε τὴν δωροδοκίαν
τοῦ Σωτηροπούλου.

Ὁ μάρτυς Κωσταγγελῆς, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἐ-
ρωτήσας τὴν Λουκιάν Καραβαγγέλη :

— Πῶς τὰ καταφέρατε μὲ τὸν Λεμονῆ ; ἐννοῶν τὸν
διορισμὸν τοῦ Γκορτζῆ.

— Ἀμ' τρίψαμε χρήματα ! ἀπήντησε καὶ ἔτριβε με-
λαγχολικῶς τὸν ἀντίχειρα ἐπὶ τοῦ λιχανοῦ.

Καὶ εἰς δικαστικούς πολλοὺς ὁ Κωσταγγελῆς διεκοί-
νωσε τότε τὴν δωροδοκίαν.

Τελευταία βαρεῖα κατηγορία ἐναντίον τοῦ Σωτηρο-
πούλου φέρονται ἐν τῇ ἐκθέσει τὰ πρὸς τοὺς δικαστικούς
Τσάτσον, Λέκαν καὶ Κουρουσόπουλον λεχθέντα ὑπὸ τοῦ
Μπένση, ἐξ ὧν ὑποτίθεται ἡ συνεννόησις μεταξὺ Σαμο-
θράκη καὶ Σωτηροπούλου.

Μεταβὰς, ἔλεγεν ὁ Μπένσης, εἰς τοὺς ἐν λόγῳ δικα-
στικούς, παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῆς δικαιοσύνης Σωτηροπού-
λῳ, τὸν παρεκάλεσα, ἐπειδὴ ἐνεργοῦνται ἐν Θήβαις αἱ
ἀνακρίσεις νὰ προσέξῃ νὰ μὴ λάβῃ γνώσιν ὁ Σαμοθράκης,
τῶν ἐκ τῆς δικογραφίας ἐξαχθέντων ἐγγράφων, διότι
ὑπάρχουν ἐνδείξεις ἐνοχῆς περὶ αὐτοῦ. Ἐνῶ δὲ ὁ ὑπουρ-
γὸς μοὶ ὑπεσχέθη, τὴν ἐπιούσαν εὐρὸν τὸν ὑπουργὸν καὶ
τὸν Σαμοθράκην συγκαθημένους ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης
καὶ μελετῶντας αὐτὰ τὰ ἀπηγορευμένα ἐγγράφα. Ἐκ-
πλαγεὶς τοῦ ἔκαμα πικρὰς παρατηρήσεις καὶ ἐτηλεγρά-
φησα ἀμέσως εἰς τὸν Λέκαν νὰ ἐκδώσῃ ἐνταλμα συλλή-
ψεως κατὰ τοῦ Σαμοθράκη. Ἐφρόντισα δὲ νὰ τῷ διαβι-
βάσω ὅτι ὁσάκις τὸν τηλεγραφεῖ μὲ τὸ κύριε ἀνακριτὰ,
σημαίνει ὅτι εἶναι παρὼν καὶ ὁ Σωτηρόπουλος εἰς τὸ τη-
λεγραφεῖον, καὶ ἐπομένως νὰ λαμβάνῃ τὰ μέτρα του, ὁ-
σάκις δὲ κύριε Λέκα, ὅτι δὲν εἶνε παρὼν.

Ἀναμένομεν τὴν ἐκτύπωσιν τῆς ἐκθέσεως ἵνα ἐπιφέ-
ρωμεν ἐπ' αὐτῆς τὰς κρίσεις μας.

Καλιδάν.

ΙΑ ΤΟΥΡΚΟΠΟΥΛ' ΑΓΑΠΗΣΑ.

1878

(18. ἔριθ. 283).

πρὸ τοῦ σεραγίου τοῦ πασσᾶ ἡ μαύρη μὲ
ισθίας τινὸς θύρας εἰς τὸν περιβάλλοντα
ἐν μικρὸν κίосκιον πυκνῶς ὑπὸ κισσοῦ

τὴν τουρκοπούλᾱν μου ἀσκεπὲς ἔχουσιν
μένειν ἐπὶ μικροῦ μεντερίου καὶ πί-

μὲ τὰ μοῦτρα ἐνώπιόν της, ὅσῳ
ίνεται, εἶχε κάπως ἀμελῶς περὶ
τε νὰ διακρίνεται καὶ νὰ μὴ
ευκότης αὐτοῦ.

καὶ τὴν ἐχαιρέτισα, ἐκείνη
ἐνευσε νὰ καθίσω.

τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ πασ-
σύζυγων μεταβῆ εἰς Βῶ-

λον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πολὺ ἄργά ἐγὼ ἔμαθον παρὰ τῆς
τουρκοπούλας, ἥτις ὡς ἐκ τούτου εἶχε τὴν τόλμην νὰ μὲ
προσκαλέσῃ.

Νὰ καθίσω ; Ἀλλὰ ποῦ ; Ἀλλὰ θέσις ἐκείνης τοῦ μεν-
τερίου ἐφ' οὗ ἐκάθητο, δὲν ὑπῆρχε.

— Ντοῦρ, μὲ εἶπε, μὴ φοβᾶσαι. Ἐγὼ σοῦ τὸ λέγω.
Πρὶν καθίσω δεικνύων τὴν μαύρην,

— Μὰ, ὑπετραύλισα, ἡ κυρὰ ἀραπίνα ἀπὸ δῶ, ἡ εὐ-
γενεῖα της, ἔτσι θὰ κάθεται νὰ φυλάγῃ ;

— Θέλεις νὰ φύγῃ γιὰ τὸ εὐχαριστῶ ποῦ σὲ ἔφερε ;

— Δηλαδή, δὲν θέλω νὰ φύγῃ... τὴν εὐγνωμονῶ,
ἀλλὰ δὲν θέλω καὶ πάλι ν' ἀκούσῃ ἓνα πολὺ σπουδαῖο
μυστικὸ ποῦ ἔχω νὰ σοῦ 'πῶ.

Εἶνε γνωστὴ ἡ διαβόητος τῶν ὁθωμανίδων θρασύτης
εἰς τὰς ἐρωτικὰς αὐτῶν συνεντεύξεις καὶ ἐπιχειρήσεις,
διὸ καὶ ἡ μαύρη διετάχθη ν' ἀπέλθῃ παρὰ τῆς τουρκο-
πούλας μου.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῆς δειλῶς καὶ περιεσταλμέ-
νως ἐπλησίασα καὶ ἐκάθισα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ μεντερίου
μόλις ἐπ' αὐτοῦ κρατούμενος, ἐνατενίζων σχεδὸν ἐνδακ-
ρυς τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο πρόσωπον τῆς τουρκοπούλας.

— Εἴρεις γιατί σὲ φώναξα ; μοῦ εἶπε πρώτη ἐκείνη
λύουσα τὴν σιωπὴν.

— Ὅχι, ἀγγελικὸ μου κορμί, ὅχι φῶς τῶν ἱμναστικῶν
μου, ὅχι, πῶς νὰ τὸ ξέρω ;